

**CZY ROMANTYZM
ŻYJE? UNIWERSALNOŚĆ
TREŚCI I MOTYWÓW
ROMANTYCZNYCH**

**TADEUSZ BANOWSKI
BEATA ZIELIŃSKA**

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania języka polskiego dla szkoły branżowej II stopnia

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2019

Redakcja merytoryczna – dr Jolanta Sawicka-Jurek

Recenzja merytoryczna – Dorota Dąbrowska

Bożena Święch

Katarzyna Szczepkowska-Szczeńiak

Jadwiga Iwanowska

Redakcja językowa i korekta – Altix

Projekt graficzny i projekt okładki – Altix

Skład i redakcja techniczna – Altix

Warszawa 2019

Ośrodek Rozwoju Edukacji

Aleje Ujazdowskie 28

00-478 Warszawa

www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat lekcji

Czy romantyzm żyje? Uniwersalność treści i motywów romantycznych.

Klasa/czas trwania zajęć/lekcji

I/45 minut

Cele

Uczeń:

- systematyzuje wiadomości na temat literatury romantycznej;
- interpretuje wskazane przykłady tekstów literatury poromantycznej;
- wskazuje analogie do romantycznych tekstów;
- dostrzega związki współczesnych tekstów kultury z literaturą romantyczną;
- określa funkcję środków językowych.

Metody/Techniki/Formy pracy

- praca zespołowa;
- praca w grupach;
- interpretacja tekstów kultury;
- analiza tekstu;
- burza mózgów;
- mapa myśli.

Środki dydaktyczne

- tekst piosenki Paktofoniki *Jestem Bogiem* <https://teksciory.interia.pl/paktofonika-jestem-bogiem-tekst-piosenki,t,196197.html> (należy przygotować tekst dla uczniów pozbawiony wulgaryzmów)
- wiersz Ernesta Brylla *Lekcja polskiego – Słowacki*
- obraz Jacka Malczewskiego *Śmierć na etapie* https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/0/03/Smierc_na_etapie.jpg;
- wiersz Krzysztofa Kamila Baczyńskiego *Romantyczność* <https://wolnelektury.pl/katalog/lektura/baczynski-romantycznosc.html>

Opis przebiegu lekcji

Lekcja ma charakter powtórzeniowy i wskazuje na żywotność motywów, problemów oraz inspirację romantyzmem w tekstach kultury późniejszych epok.

Część wstępna

Nauczyciel prosi uczniów o przypomnienie cech romantyzmu – młodzież wskazuje założenia, poznane postawy i uzupełnia je przykładami tekstów. Wykonuje na tablicy mapę myśli – chętni uczniowie podchodzą i uzupełniają zapisy.

Część właściwa

Nauczyciel dzieli klasę na grupy. Każda z grup otrzymuje tekst kultury i polecenie.
Grupa I. Odszukaj w wierszu Ernesta Brylla, *Lekcja polskiego – Słowacki* nawiązania do *Kordiana* Juliusza Słowackiego. Zwróć uwagę na stosunek współczesnego poety do epoki romantyzmu, dokonaj analizy języka Brylla.

Grupa II. Rozpoznaj w tekście Paktofoniki nawiązania do III cz. *Dziadów*. Wskaż w tekście postawę osoby mówiącej, określ jej związek z głównym bohaterem dramatu Mickiewicza.

Grupa III. Dokonaj odczytania obrazu Jacka Malczewskiego w kontekście III cz. *Dziadów* Adama Mickiewicza. Wskaż, do jakich motywów dramatu odwołuje się młodopolski malarz. Jakie środki służą przedstawieniu tematu?

Grupa IV. Dokonaj interpretacji wiersza Krzysztofa Kamila Baczyńskiego *Romantyczność* w kontekście ballady Mickiewicza o tym samym tytule. Wskaż, do jakiego motywu nawiązuje Baczyński – wyszukaj cytaty i porównaj je z romantycznym tekstem. Określ także, w jakim kontekście zostały one użyte.

Grupy prezentują efekty pracy. Nauczyciel ocenia zaangażowanie i poprawność retoryczną i merytoryczną, prosi o samoocenę i wskazanie trudności, jakie pojawiły się podczas pracy, klasa dokonuje oceny koleżeńskiej. Nauczyciel udziela informacji o niezbędnych umiejętnościach, które wymagają uzupełnienia, wskazuje możliwości i metody pozyskania informacji.

Część podsumowująca

Uczniowie sporządzają mapę myśli z hasłem recepcja romantyzmu, wpisują motywy, problemy i powiązania z tekstami. Stawiają tezę o uniwersalnych treściach zawartych w dziełach romantycznych. Przerysowują mapę do zeszytów.

Komentarz metodyczny

Podczas lekcji uczniowie uczą się odnajdowania analogii do literatury romantyzmu, uzasadniają żywotność motywów i dzieł romantycznych, uczą się współpracy podczas działania w grupach, rozwijając umiejętności komunikacyjne. W lekcji rozwijane są kompetencje kluczowe – uczniowie komunikują się, szukają rozwiązań problemu i wspólnie podejmują decyzje. Podczas pracy należy różnicować poziom i docenić także zaangażowanie uczniów, wykorzystać mocne strony ucznia, budować atmosferę pracy sprzyjającą budowaniu pozytywnych emocji i doświadczeń; dostosować materiały i narzędzia do warunków i możliwości ucznia, np. wydłużyć czas pracy, udzielić dodatkowych wskazówek do pracy, zorganizować pomoc koleżeńską. Scenariusz zakłada ocenianie kształtujące, samoocenę i ocenę koleżeńską oraz udzielenie informacji zwrotnej. Ponadto należy uczniów ze specjalnymi potrzebami wzmacniać pochwałą nawet za niewielkie postępy

i stosować ocenianie kształtujące. Ucznia zdolnego można poprosić o przygotowanie prezentacji z przykładem innym niż wykorzystany w lekcji. W odniesieniu do uczniów z orzeczeniem o kształceniu specjalnym należy dostosować wymagania do zaleceń określonych przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną.